

Giriş**Hayatlarımız Tamamen Bizim Değil...****Our Lives are not Entirely Ours...**

Şükrü SÜRME

Hem Özürlü, Hem Yaşlı Olmak Elbette Zor...

Yeryüzündeki özürülülerin sayıları artıyor. Çünkü insanoğlu daha fazla mekanizma ve alet kullanıyor. Daha çok enerji tüketiyor. İnsan hep yeni teknolojilere boğuluyor ve yeni uyumlar için ruhsal ve bedensel olarak önemli zorlara tabi tutuluyor. Çevresine de yabancılaşıyor. Bunlar hep tehlike taşıyan süreçler. İş, trafik, ev ve spor kazalarında birçok insan sakat kalabiliyor. Bozulan çevre şartları ortaya yeni hastalıklar çıkmasına yol açıyor. Deprem ve sel gibi afetler sakatlıklara sebep oluyor. Dünyanın çeşitli köşelerindeki savaşlar ve çatışmalar da pek çok insanı sakat bırakıyor. Öte yandan bütün dünyada yaşlı nüfus oran ve sayı olarak çoğalıyor. Modern tıp hem insanları daha uzun yaşatıyor, hem de yaşlı insanları faal durumda tutacak şartları yaratmaya çalışıyor. Ağır yaşlılık ve sürekli hastalık durumları da özürülülüktür. Yaşlılar daha uzun yaşıyorlar. Bu, onların son yıllarını ruhsal ve fiziksel olarak daha gerilemiş olarak yaşamaları ihtimalinin fazla olduğu anlamına da geliyor. Şu hâlde, hem yaşlı hem de özürülü olan insanların karşımıza daha çok çıkacağı bir geleceğe doğru ilerliyoruz. Hem yaşlı olmak, hem de özürülü bir bedene sahip bulunmak hayatın daha zor geçmekte oluşu tablosunu meydana getirir.

Çağın Bütün Gelişmiş İmkânlarına Rağmen Hayat Ağırlaşabilir

Modern çağın gelişmiş imkânlarının, bilim ve teknolojinin pembe sislerinin arasından görebildiğimiz bu dünyadaki hayatın üzerimizdeki ağırlığının artmakta olduğu da hakim bir gerçek hâlini alıyor. Umuda yönelmek için toplumların ve ülkelerin maddi gelişmişlik ölçütlerini kullanmak yeterli olmuyor. Perdenin önünde çok parlak kostümlerle çağın küresel sistemleri tarafından tanımlanmış oyunlarını şevkle oynayanlar perdenin arkasında geçtiklerinde durgunlaşmaya başlıyorlar, oradaki ışıktaki üzerlerindeki renkleri beğenmemeye başlıyorlar. Ölümün, hayattan uzaklaştırılıp belli binaların belli köşelerine hapsedilmesine ve şehirlerin caddelerindeki avunuşlarına devam edenlerin gözbebeklerine ulaşan parlaklığı engellememesine çalışılsa da, o uzaklardan haberlerini göndermeye devam ediyor.

İntihar Fikri Bazı Ruhları Daha Sık Ziyaret Ediyor Olabilir...

Her insanın hayat karşısında kendisini bitkin ve bıkmış hissettiği anlar olabilir. Belki oyuna devam etmenin sahneden ayrılmaktan daha zor olduğu anlar gelmiştir. Ama unutmayalım ki, bize ait olan rolü başka hiçbir insan oynamayacaktır, oynayamaz. Doğal bir şekilde bitmeyen bir rol ise hayatın çarpıtılması demek olacaktır. Özürülülüğün ve yaşlılığın külfeti arttıkça insana bazı kolay ve kesin hamleler çözüm gibi gelebilir. Ama bir toplumdaki her intihar o toplumsal bünyeyi oluşturan bireylerin insanlık değerlerinin sarsıldığı bir tablodur. Yani aslında o toplumda bazı değerler çürümüştür. İnsanlar birbirlerinden umutlarını kesmişlerdir. Dahası, her intihar bireylerin hayat karşısındaki dayanma güçlerinin azalması sonucunu doğurur; çünkü cephe bozulmaktadır, ricat başlamıştır.

Her hayat, başka hayatlarla türlü keşimeleri ve bütünleşmeleri ile zaman içindeki yürüyüşünde zenginleşerek gelişmektedir. Tam bir yalnızlık hiçbir insan için mümkün değildir. Delilerin ruhunu da eninde sonunda bir merak eden çıkar, bir köşede onlarla konuşan birini mutlaka görürsünüz. Çünkü onların içinde de bizde bulunmayan, belki bazen varlığını sezinleyip hayran kaldığımız, bir gizli ve gizemli ışık demeti genişlemektedir. Öyleyse hiçbir insan kendisine verilmiş bir hayatın akışı için tek başına karar vermemelidir. Bir hayat hakkında başka bireyler veya toplumun tümü de karar veremez. Çünkü bu şaşırtıcı ve kutsal canlılığı yaratan toplum değildir. Her hayat her şekliyle saygıdeğerdir. Çünkü tekrarlanmayacak bir insan ruhu tecrübesidir. Kişi, intiharıyla diğer bireylerin yaşama sevinçlerine darbe indirmekte; hiçlik, anlamsızlık ve umutsuzluk düşüncesini yaymakta ve sarsıntı içindeki bireylere kötü örnek olmaktadır. Kişi toplum içindeki olumsuz bir zincirleme reaksiyonun sorumluluğunu da düşünmelidir. Her intihar tereddütteki ruhlara bir davettir.

Ama toplum da bireyi yalnız, unutulmuş ve çözümsüz bırakamaz. Her sokağın insanları kendilerini iyi hissetmek istiyorlarsa o sokaktaki her hayata sahip çıkmaya çalışmalıdırlar.

Yaşlı Bakım Yurtlarında Ağır Bir Hava Bulunduğu Doğrudur...

Bazı kayıtlar, yaşlı yurtlarında çalışmakta olan personelin zaman zaman psikolojik destek almalarını gerektirecek kadar ağır bir iliş-

kiler ve olgular ortamı algısı içinde olduklarını gösteriyor. Birtakım çöküşlerin sürekli tanığı olmak belki çok etkileyicidir. Ama bu bunalıcı müşahede ve izlenimleri birtakım başka etkilerle gidermek de mümkündür. Manevî eğitimler, insanın ve hayatın derinlemesine kavranışı, kan ve gözyaşının bilgece bir soğukkanlılıkla izlenişi acıları silebilir. Çünkü hiçbir acı sürekli değildir ve her oluş ve meydana geliş, sonsuzluk kervanında yerini almaktadır.

Sorunun Teknik Çözümü İnsanca Çözümünün Bir Parçasıdır...

Modern bilgi ve teknoloji bize yeni çözümler sunuyor. Yaşlının, özürünün; hem yaşlı hem de özürlü olan kişinin bakımı için pek çok bilgi, eğitim, araç, gereç, cihaz ve yapı şimdi emrimizde bulunuyor. Hangi insanlık durumunda bulunursa bulunsun, insandan bıkmamaya mecburuz. Bu temel yaklaşım rasyonel olan tavrı da teşkil ediyor. Modern bilim ve teknoloji işte asıl bu noktada; her canlılığın, her hayatın saygın olduğu noktasında bize yollar açmalı. Yaşlı ve özürlü insanı gelişmiş imkânlarla bir bıkkınlığın ortaya çıkmayacağı süreçler üreterek kendisine verilmiş son hayat saniyesine kadar ulaştırmak modern devlet örgütlenmesinde en temel bir görevdir.

En Gelişmiş Bilgiler En Son Anda Kullanılır

Son anlar olan özürlülük ve yaşlılık sahnesinde artık en gelişmiş bilgilere ve haberlere ihtiyaç vardır. Varlığın her anını anlamlandırılan manevî bilgilenme süreçleri bu son anlardaki sistemsel çözümleri ile aslında hayatın tamamına ışık tutarlar. İnsana son anına kadar saygı duyulması ve onun en ileri yaşta da dirim içinde ve faal kalması için çaba gösterilmesi; manevî bilgilenme ve bilgelik eğitimi süreçlerinin sonunda kazanılacak kavrayışlardır. Yaşlı yurtlarında hakim olan ağır havadan kurtulmanın ve en sarsıcı dünya gerçeklerinin derinliğine yara almadan ulaşmanın yolu da budur. Din ve felsefe sonsuzluğun yollarını açarak, her insanlık durumunu paniğe kapılmadan doğal bir varoluş sevinci ile kabul etmemize yardımcı olurlar.

Ruhun Asıl Eğitimi Sabır ve Tahammüldür

Dünyada yalnızca belli bir süre eşya ve çevreyle temaslar kurup mekanik etkileşimlerle bedenimizin eskimesini beklemek için bulunmuyoruz. Bizden beklenen bu yolu yürürken bazı şeyleri anlamamız ve zenginleşmemizdir. Kendimize, zayıf anlarımıza ve başkalarına tahammül asıl ruh eğitimidir. Ağır özürlü bir yaşlıya nasıl bir ihtimamla yaklaşmalı? İnsan kardeşleri omuz omuza yapılması gereken hayat yürüyüşünde sağlam durarak, aradan sıyrılıp düşmekte olan hemcinslerine ihtimamla yaklaşarak ve bağlantıları sarsılmış hayatının güzelliği ve zenginliği için ona yardımcı olarak hem bir sunuda bulunmuş olurlar, hem de bu tabloyla kendilerini eğitip arındırabilirler. Ağır bir hastadan ya da hayatla bağları iyice zayıflamış bir yaşlıdan kendileri için değil bizim için, dünya için, hayatın değeri için direnmesi istenmektedir. Allah'ın bize bahışladığı hayattan daha değerli bir şeyin bulunmadığına inandığımızı asıl böyle bir anda, yani bir canı savunmak için çok az sebebin ve direnme noktasının kaldığı bir anda onu hâlâ değerli bularak göstermemiz mümkün olabilir.